

Fado à la carte 2 door stokertje

‘Dit wordt een mooi ritje, Rood. Het spoor volgt de kust en rijdt er maar een paar meter vanaf. Prachtig! Aan de ene kant de rotsen of een boulevard en aan de andere kant het water of een stuk strand. We komen ook langs Estoril, je weet wel. Van die autoraces. Dat stadje vind ik veel te duur, dus laten wij inderdaad maar naar Cascais gaan.

Als je vervelend wordt laat ik je daarachter want ze hebben daar geloof ik de grootste gevangenis van Portugal. U bent gewaarschuwd!’

‘Oké conducteur. Moet u mijn kaartje alvast controleren?’

‘Stop nog maar een broodje in je mik, dan blijft het tenminste rustig’.

Aan het eind van de wagon ging de deur open en een Portugese kwam hun richting op wandelen. Door het schommelende boemeltje moest ze zich vasthouden aan iedere stang die ze tegenkwam. Ze keek even in hun richting en het meisje, met een weelderige bos van lange, zwarte krullen ging naast mij zitten. Ze had een korte jurk aan die strak om haar lijf zat en benen tot aan haar nek. De Rooie was direct wakker en liet zijn blikken over het meisje glijden, Met duidelijk genoeg nam hij de details in zich op en stond op het punt wat te gaan zeggen. Ik voelde al wat er komen ging.

‘Mond dicht, Rood. Hou het netjes.’ ‘Man, wat lul je nou? Het is een schoonheid en zelfs hier vandaan kan ik haar ruiken. Heerlijk, ze ruikt naar de branding! Moet je kijken naar die voorgevel, ik wed dat die geen maagd meer is. Anders zorg ik er wel voor dat die toestand verleden tijd gaat worden.’ Ik zuchtte maar keek toch even vlug uit mijn ooghoeken naar het meisje die net haar zonnebril in haar tas stopte. Het was inderdaad een schoonheid, maar om nou bij ieder exemplaar van het vrouwelijk geslacht gelijk zin te krijgen om haar lichamelijke omstandigheden te gaan wijzigen ging mij te ver.

Ik voelde dat het meisje opkeek en ik draaide mijn hoofd om naar haar te kijken. Het enige wat ik zag was dat zij met grote zwarte ogen naar de Rooie staarde. ‘Meneer, zei ze kalm en in vloeiend Nederlands, het gaat u geen bal aan welke keuze ik maak om mijn maagdelijkheid te verliezen. ‘Een ding is mij zeker, mijn keus zal niet op u vallen.’ Als een zak aardappelen zakte de Rooie onderuit op de bank, hapte naar lucht en was met stomheid geslagen. ‘Stoker!’ piepte hij, smekend om steun. ‘Los het zelf maar op, makker. Ik heb je gewaarschuwd. Denk aan de gevangenis in Cascais.’ Om zijn eigen gezicht nog enigszins te redden raadde ik de Rooie aan om zijn excuus maar aan te bieden. De Rooie zag echter geen kans om ook maar enigszins een fatsoenlijk geluid te produceren en zat nog steeds naar lucht te happen. In feite interesseerde het me niets hoe het meisje over hen dacht, maar om de spanning die er plotseling heerste wat te verminderen zei ik tegen het meisje, ‘hij is nogal vlug aan de kook te brengen mevrouw. Maar ik ben het met hem eens, u bent iemand om ondeugende gedachten van te krijgen.’

‘Dat vind ik in ieder geval een stuk liever klinken,’ zei ze tegen me. Ze deed haar zonnebril weer op en ging voor zich uit zitten kijken. Het treintje minderde vaart en stopte langs een perron. Ons geen blik meer gunnend stapte zij uit in Parede en terwijl ze het raam passeerde schaterde ik het zo hard uit dat alle mensen in de wagon hun hoofden naar ons omdraaiden om te kijken wat er gebeurde. Al hadden zij het geweten, dan zouden ze nog niet gesnapt hebben. Er was hier waarschijnlijk maar één mens die Hollands kon en die was net uitgestapt.

‘Ik moet toegeven dat ik dat ook niet verwacht had, Rood. In een vervoermiddel als dit nog wel. En, heb je het goed gehoord? Geen accent, zei ik grinnikend, ‘laten we maar zeggen dat we daar in het vervolg op moeten letten, je kreeg trouwens een behoorlijke biet.’

‘Vent, val dood. Ik voelde me net een kleuter toen ze zo naar mij keek.

Maar smaak heeft ze niet, anders had ze de gelegenheid wel met beide handen aangegrepen.’ Zijn trots nu weer een beetje opvijzelend, stond de Rooie op om het raampje

wat verder open te doen, stak zijn nog steeds rode kop naar buiten en zag dat zij aan het laatste stukje voor Cascais begonnen waren.

‘Rise and shine, bami aan de bak!’ riep hij in mijn richting. De trein was het stationnetje binnengelopen. Wij liepen naar de deur van de wagon en stapten het felle zonlicht in. Het stadje lag als een parel aan de kust.

Zonder dat ik het gemerkt had waren wij op de boulevard langs het strand gekomen en hier was het een stuk stiller dan aan de haven. Daar waren de toeristen uit de trein blijven hangen om duizend dezelfde foto’s te maken en zouden pas later op de vele restaurants afkomen die hier naast elkaar langs de weg lagen.

Allemaal hadden ze een klein huisje waar het eten werd bereid en een groot terras, omheind met pergola’s die begroeid waren met druiven en andere slingerplanten vol verschillende, geurende bloemen. Overal kon je in de schaduw zitten en boven hun hoofden hingen slierten gekleurde lampjes. In het westen begon de zon de kim al te naderen en wij, twee marineklanten genoten van hun biertje. De zee was rustig en de kleine golfjes op het strand maakten een aangenaam geluid. De laatste zwemmers kwamen de trap oplopen naar de doorgang tussen de restaurants en verdwenen in de straatjes aan de overkant.

Langzaam werd het stiller en het viel mij op dat wij de enige klanten van het etablissement waren. De ober stond een paar meter van ons af met een sigaret in zijn mond tegen een paal te leunen. Hij had glimmend, glad achterovergekamd haar en stond met zijn rug naar ons toe.

‘Zal ik hem eens op zijn vessie spugen?’ zei ik en knipte met mijn vingers in de hoop de aandacht van de man te trekken. Die reageerde niet en bleef naar niets kijken. De

Rooie pakte zijn bierglas en ramde met de bodem op het tafeltje. Nu draaide de gladde zijn hoofd om, nam de sigaret uit zijn mond en trapte hem fijn op de houten vlonders.

‘Kietsjen kloost!’ riep hij en stak zijn hand in zijn borstzak voor een nieuwe peuk.

‘Luister, allemansendje. Kom eens bij deze aardige mannen.’

Terwijl hij dat zei had de Rooie een grote grijns op zijn gezicht en zwaaide vriendelijk naar de man. Die zette zich met zijn rug af van de paal en kwam op ons toe lopen. Ik maakte het internationale eetgebaar en wees op de Rooie en zichzelf. ‘Kloost!’ zei de gladde weer en wees naar het restaurant even verder op. ‘Gesnopen, makker.’

Allebei stonden we op en verdwenen in de richting die de man hen gewezen had. ‘Wat een lul! Die wil zeker niets verdienen. Dat zal hij ook niet als hij zo zijn klanten blijft uitroken.’

Bij de ingang van het restaurant stonden, aan weerszijden van de glazen klapdeuren, twee heel kleine palmpjes in immens grote potten. ‘Als dat tekenend is voor de hoeveelheid eten en het formaat bord wat we hier gaan krijgen, dan ga ik liever naar de bios.’ Ik begon te grinniken en zei, ‘dat zou weleens goed voor je zijn, een klein beetje eten bedoel ik. Kost minder geld en hou je nog wat over om ook nog naar de film te gaan. Het mes snijdt aan twee kanten, hongerlap!’ Het zag er trouwens helemaal wat beter uit want hier kon je alleen door de deur naar binnen en niet zoals in de vorige tent tussen de palen doorschieten. Alle wanden waren van glas zodat je, als er wat meer wind stond, toch beschut kon zitten en niet steeds achter je servet aan bleef hollen. Bijna alle tafeltjes waren bezet, we vonden er een op het minst geliefde plekje van de vaste klanten maar wij waren er blij mee. Aan hun uiterlijk te zien waren het allemaal Portugezen die er waren, zij keken even om toen we binnen stapten en gingen verder met eten. Er was ook een groepje muzikanten, duidelijk van betere kwaliteit dan de bandleden in de sloep van de Texasbar in de hoofdstad. De zangeres van de groep zong een prachtige fado en liep terwijl ze zong langzaam tussen de tafeltjes en de gasten

door. Ze kwam ook bij ons langs en we keken bewonderend toe. Ze zong prachtig en de liedjes maakten zo'n indruk op ons dat zelfs de Rooie er stil van werd. Die avond kwam ze nog regelmatig optreden en ik vond dat we zonder een Fado op de menukaart te vinden we het lekkerste gerecht al kregen opgediend. Fado's.

'Zullen wij deze lui eens laten zien wat een gezonde Hollandse jongen dagelijks eet, stoker?' De Rooi trok een stoel onder een tafeltje uit en ging erachter staan. 'Alstublieft, mijnheer. Laat mij u helpen.' Ik ging op de stoel zitten en de Rooie schoof hem tegen mijn knieholten. 'Zegt u het maar, mijnheer.' De Rooie boog in de mijn richting en deed alsof hij een bestelling opschreef. 'Doe normaal idioot! Ga zitten.' Ik riep de ober.

We aten die avond dus onder het gekleurde lampjes aan een tafeltje in een lichte zeebries waar het aantal lege bakjes steeds groter werd. We hadden een heerlijke visschotel besteld met een fles rode wijn en als aanvulling wat olijven, toast met aioli en een salade van het huis. Als twee uitgehongerde stokers van de marine aten we alles tot op de graat op en leunden we achter de leeggegeten borden voldaan achterover in de stoel en staken na het bestellen van de koffie een strootje op.

Tegen de tijd dat het helemaal donker was vroegen we om de rekening. De ober kwam en vroeg 'Isse lekkuh?' Dat kon hij zeggen want in de zomer werd zijn terras overspoeld met Nederlandse toeristen en hij stak daar wat van op. 'Ja,' zeiden we in koor en vielen direct achter over van onze comfortabele stoelen. De rekening bedroeg meer dan we in ons baaienhemd hadden zitten en zaten dus zelf in de problemen. 'Hoe lossen we dat op stoker?' vroeg de Rooie en verwachtte een antwoord van mij.

Hij was bang dat de ober zijn vriendjes ging roepen en we in grote problemen kwamen. De Rooie was niet zo'n held. Een van ons zou naar boord terug moeten, geld halen en weer met de trein terug naar Cascais. We loten er om want het was een stuk prettiger om hier te blijven zitten dan drie keer die rit met het treintje te moeten maken. Het lot was mij gunstig gezin en de Rooie stond open verdween richting uitgang.

Op dat moment blij dat hij de ellende aan mij kon overlaten.

De ober zag hem vertrekken en kwam gelijk aanstormen. Uit het gegil van de man begreep ik dat hij dacht dat we er vandoor wilden gaan zonder centen op tafel en dat pikte hij natuurlijk niet. Ik zag kans hem gerust te stellen en bestelde nog maar een portie gamba's en een biertje. Het was laat in de avond toen de Rooie terugkwam. Met een verhit hoofd stapte hij het restaurant binnen en viel op de stoel neer. 'Geef me een biertje' zei hij en voordat de ober, die het flesje voor zijn neus zette, zich had omgedraaid was het al leeg. De Rooie had veel dorst. We liepen naar het station, kochten een kaartje en slingerend reed de trein terug naar Lissabon. De hele weg zat hij te mopperen dat hij weer eens de pineut was geweest en de rotklusjes moest opknappen. Maar het lot had beslist, er was eerlijk om geloot. We pakten de sloep terug naar boord en gingen te kooi.